

Memo

aan : de gemeenteraad van Beverwijk
van : H.Erol
datum : 30 oktober 2020
onderwerp : beantwoording motie “gemeentelijk gezondheidsplan en milieuplan met nadruk op Wijk aan Zee”.
documentnummer : INT-20-55426

Geachte leden van de raad,

In de raadsvergadering van 31 januari 2019 heeft de raad de motie “gemeentelijk gezondheidsplan en milieuplan met nadruk op Wijk aan Zee” overgenomen. Wij berichten u voor wat betreft de uitwerking van deze motie het volgende. Voor de goede orde hebben wij eerst de motie vermeld en vervolgens ons antwoord daarop.

Inleiding:

Hedenavond is het ‘Bestemmingsplan Wijk aan Zee’ aan de orde. Gelijktijdig aan het besluitvormingsproces wordt ons kustdorp geteisterd door vlagen van grafietregen afkomstig van het terrein van Tata Steel. Een oplossing hiervoor is niet zomaar voorhanden en/of gerealiseerd.

Dit wakkert onder de inwoners van Wijk aan Zee onrust aan. Er is zorg om effecten op de gezondheid van inwoners van jong tot oud. De gemeenteraad deelt die zorg.

Constaterende dat:

Naast deze grafietoverlast het leefmilieu van Wijk aan Zee net als andere woonplaatsen in de IJmond, wordt beïnvloed door Industriële activiteit en mobiliteit zowel op de weg als in de lucht.

Buiten dit alles om is er bij de inwoners ook zorg over de invloed van een nog aan te leggen hoogspanningsleiding en transformatorstation in de nabijheid van Wijk aan Zee. Met name luchtkwaliteits- en geluidsnormen leveren onze economie en ruimtelijke planning een forse uitdaging op.

Economische activiteit vaker uitdagingen met zich mee kan brengen ten aanzien van ons leefmilieu. De IJmond heeft economische activiteit nodig omdat ze werkgelegenheid en inkomen biedt. Het maakt onze regio een interessant en boeiend woon- en vestigingsgebied. De raad rekent het zich tot haar verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor een goed vestigingsklimaat voor economische activiteit. Dit staat niet ter discussie. Met tevredenheid kan worden vastgesteld dat we er samen goed in zijn.

De raad het ook tot haar verantwoordelijkheid rekent, maar ook verantwoordelijk is zorg te dragen voor een gezond woon- en leefklimaat. Met het vaststellen van het ‘Bestemmingsplan Wijk aan Zee’ wordt er aan deze verantwoordelijkheid, voor zover dit binnen de kaders van de Wet ruimtelijke ordening kan, vorm gegeven. Het gezondheidsaspect speelt daar een belangrijke rol in maar kan er maar deels mee behartigd worden.

Met de ruimtelijke planning in een bestemmingsplan onder andere wordt aangegeven waar je kunt wonen, werken en recreëren. Het geeft mede vorm aan hoe onze woon- en leefomgeving eruit ziet. Daarnaast is het goed om zeker in de huidige actualiteit, aandacht te schenken aan aspecten die invloed hebben op ons woon- en leefmilieu. Binnen onze boeiende woonomgeving zien we graag dat we op een prettige en gezonde wijze opgroeien en oud worden.

Overwegende dat:

Binnen deze collegeperiode het milieubeleidsplan (2015) voor de gemeente Beverwijk opnieuw wordt herzien en vastgesteld.

In het licht van de huidige actualiteit zou het goed zijn dit wat naar voren te halen in de planning. Daarbij is het van belang om in het kader van de Wet publieke gezondheid (Wpg) meer aandacht te schenken aan mogelijke bedreigingen van de gezondheid in Wijk aan Zee. Wettelijk zijn gemeenten verplicht vierjaarlijks het gemeentelijke gezondheidsbeleid te actualiseren en vast te stellen. Het Beverwijkse / regionale gezondheidsplan besteedt nu geen aandacht aan de hier genoemde actuele gezondheidsvragen en komt daardoor in aanmerking om herzien te worden.

Inwonerparticipatie een belangrijke pijler is waarop ons gemeentelijk beleid gevestigd dient te zijn. Daarom zou het goed zijn wanneer het college samen met alle belanghebbenden, waaronder inwoners van Wijk aan Zee een plan opstelt om de gezondheid van de inwoners van Wijk aan Zee te bevorderen en te borgen. Uit dit plan kunnen maatregelen voortkomen waarmee bedreigingen gemonitord en gepubliceerd worden om overlast te bestrijden of buiten de deur te houden en de interactie met inwoners altijd op niveau gehouden wordt. Bij het opstellen en uitvoeren van dit plan is het wenselijk/noodzakelijk dat ook adviserende diensten zoals GGD, huisartsen, Omgevingsdienst, en Tata Steel betrokken worden.

Verzoekt het college:

- 1. Het gemeentelijk gezondheidsbeleid en het milieubeleidsplan dit jaar te en uiterlijk in de eerste helft van 2020 aan de raad ter besluitvorming aan te bieden.*
- 2. Specifiek voor Wijk aan Zee samen met inwoners en de andere belanghebbenden een plan op te stellen, waarmee de gezondheid van inwoners en de kwaliteit van de leefomgeving, bevorderd en geborgd worden, waarbij economische belangen niet uit het oog verloren worden. Dit plan nog dit jaar ter vaststelling aan de raad aan te bieden.*
- 3. De financiële consequenties voor te leggen in de voorjaarsnota en gaat over tot de orde van de dag.*

Inleiding antwoorden:

Op 31 januari 2019 heeft u een motie aangenomen over een gezondheidsplan en milieubeleidsplan specifiek voor Wijk aan Zee. Op 2 april 2019 (kenmerk UIT- 19-41993) en 6 juli 2019 (kenmerk UIT-19-44002) heeft het college de motie beantwoord en u geïnformeerd over de voortgang. De actualiteit blijft ons inhalen maar middels deze memo geven wij u een beeld van de voortgang en beschouwen de motie hiermee afgerond.

In antwoord op uw vragen melden wij u het volgende.

In antwoord op uw eerste motievraag

Het gemeentelijk gezondheidsbeleid wordt door samenwerking van de gemeenten binnen de VRK samen met de GGD opgesteld. Nieuw gezondheidsbeleid stond voor 4^e kwartaal 2020 op de planning. Door het Coronavirus is het opstellen hiervan gestagneerd en is deze door de GGD in overleg met de regiogemeenten nu uitgesteld naar 1^e kwartaal 2021.

De medewerkers van de GGD worden momenteel geheel in beslag genomen door de bestrijding van het Coronavirus. Ook de landelijke nota gezondheidsbeleid was vertraagd en deze vormt het uitgangspunt van ons regionaal beleid. Daarbij rijst de vraag of deze Corona pandemie nu ook niet een plek verdient in de nieuwe nota.

Naast de nieuwe regionale beleidsnota volksgezondheid wordt er ook gewerkt aan een lokaal leefstijlakoord. In dit akkoord ligt de nadruk op leefstijl en vitaliteit met een accent op de thema's overgewicht en roken en met speciale aandacht voor de behoeften van bewoners met een lage sociaal economische status.

Het milieubeleidsplan zal in afstemming met het gemeentelijk gezondheidsbeleid tot stand komen. Vaststelling door de gemeenteraad is naar verwachting gepland in 1^e kwartaal 2021.

2.

Op dit moment vindt de Gezondheidsmeter 2020 plaats. De GGD Gezondheidsmeter 2020 is een grootschalig vragenlijstonderzoek naar de gezondheid, leefstijl en welbevinden van inwoners vanaf 18 jaar en een vervolg op de Gezondheidsmeter Volwassenen en Ouderen van 2012 en 2016. Op ons verzoek zal in deze gezondheidsmeter voor Wijk aan Zee een aparte, opgehoogde steekproef worden gedaan waarmee we hopen aparte uitspraken te kunnen doen voor de volwassenen en ouderen in Wijk aan Zee. De dataverzameling eindigt eind december. Het RIVM en CBS zullen vervolgens de databestanden van de GGD'en bewerken, alvorens GGD Kennemerland kan beginnen met eigen analyses. Naar verwachting zijn de resultaten hiervan einde zomer 2021 beschikbaar.

We willen hier ook het behoeftenonderzoek welzijn, zorg en sport in Wijk aan Zee benoemen. Dit project is niet primair gericht op gezondheid. Maar levert bij de uitvoering zeker een bijdrage aan een gezonde leefomgeving, fysiek en sociaal, voor Wijk aan Zee. Ook hiermee wordt mede invulling gegeven aan de motie. Met het behoeftenonderzoek welzijn, zorg en sport zijn met inwoners en betrokken organisaties behoeften en kansen in Wijk aan Zee in beeld gebracht en inmiddels verwerkt in een plan ('Dorpsplan kansen voor welzijn, zorg en sport in Wijk aan Zee', door college vastgesteld begin maart 2020, de raad is hierover geïnformeerd). Het plan heeft door de coronamaatregelen een periode stilgelegen. Recent is een 'gangmaker' geworven en de verdere uitwerking en uitvoering met organisaties en inwoners wordt nu weer opgestart.

Het Programma Tata Steel 2020-2050 is opgesteld door de provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten. Als gezamenlijke overheden hebben zij de verantwoordelijkheid om de balans tussen de industrie en de omgeving in de IJmond goed te bewaken. Met het Programma Tata Steel 2020-2050 laten wij zien hoe wij gaan samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond. We doen dat met ondersteuning van onze uitvoerende diensten: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Omgevingsdienst IJmond en GGD Kennemerland. Ook wordt er met dit programma een basis gelegd voor een toekomstgerichte dialoog met de omgeving en met Tata Steel. De vaststelling van het definitieve Programma Tata Steel 2020-2050 gebeurt naar verwachting nog dit jaar tegelijkertijd in de colleges van de IJmondgemeenten en Gedeputeerde Staten Noord-Holland.

Het Programma gezondheid en luchtkwaliteit wordt momenteel opgesteld in samenwerking met de Provincie, OD IJmond en OD NZKG, de GGD en de IJmond gemeenten. Er zijn in de IJmond veel activiteiten en bronnen die een negatieve invloed hebben op de luchtkwaliteit in de IJmond. Bedrijven, wegverkeer, scheepvaart en woonomgeving zijn belangrijke bronnen die eveneens bijdragen aan negatieve effecten op de gezondheid. Om te komen tot een verbetering van de leefomgevingskwaliteit in de IJmond zullen ook deze doelgroepen een bijdrage moeten leveren aan het verminderen hiervan. In eerste instantie opgestart als 'Visie gezondheid en luchtkwaliteit' is het document inmiddels dusdanig opgesteld dat er sprake is van programmatische aanpak. Gericht op het uitvoeren van maatregelen en het inzetten van acties voor een periode van tenminste 3 tot 5 jaar met op sommige onderdelen een doorkijk naar 2030 ten aanzien van het behalen van WHO doelstellingen. Op de achtergrond worden veel activiteiten opgezet die eveneens op de langere termijn zullen leiden tot een mindere uitstoot. Daarom is er voor gekozen om de term visie te verlaten en het document verder uit te werken als programma verbetering Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond. De provincie Noord Holland en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied hebben aangegeven zich meer te kunnen vinden in een programmatische aanpak en hier ook beter bij aan te kunnen sluiten. Net als bij Programma Tatasteel 2020-2050 wordt ook bij het opstellen van het Programma gezondheid en luchtkwaliteit de omgeving geïnformeerd en geraadpleegd bij zowel de conceptversie als de

definitieve versie. Vaststelling definitieve programma Luchtkwaliteit en gezondheid staat gepland voor einde 1^e kwartaal 2021.

Met behulp van alles wat we doen zoals programma Tata, programma Gezondheid en Luchtkwaliteit, de nieuwe regionale beleidsnota volksgezondheid, het lokaal leefstijlakkkoord, behoeftenonderzoek Wijk aan Zee en de nieuwe omgevingsvisie werken we aan een gezondere en veilige IJmond voor alle inwoners.

In antwoord op uw derde motievraag

Als er in de toekomst op onderdelen een intensivering van de inzet nodig is dan zal daarvoor op dat moment een voorstel aan de raad voor worden gedaan.